

діяльності, контроль витрат і ефективності, тобто реалізовувати ефективну інноваційну стратегію свого розвитку.

Література

1. Васильєва Т. А. Банківське інвестування на ринку інновацій: монографія. Суми: СумДУ, 2007. 522 с.
2. Гэлбрейт Дж. К. Новое индустриальное общество. Избранное; пер. с англ. М.: Эксмо, 2008. 1200 с.
3. Козьменко С. М., Васильєва Т. А., Леонов С. В. Маркетинг банківських інновацій. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2011. №1. С. 13-28.
4. Синки Дж. Финансовый менеджмент в коммерческом банке и в индустрии финансовых услуг. М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. 1024 с.
5. Смолженко Т. С., Егорычева С. Б. Инновационные стратегии зарубежных банков. *Деньги и кредит*. 2010. №8. С. 51-56.
6. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку України: монографія / за ред. д.е.н., проф. М. І. Дибби і к.е.н., доц. О. М. Юркевич. К.: КНЕУ, 2013. 425 с.
7. Яковенко С. Н. Генезис финансовых инноваций в деятельности коммерческих банков. *Финансовая аналитика: проблемы и решения*. 2015. №5. С. 42-52.

Жанна Довгань

Тернопільський національний економічний університет

ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ: ЗАГРОЗИ ТА МОЖЛИВОСТІ

В даний час в банківській сфері відбуваються величезні зміни, ключовим фактором яких виступає розвиток фінансових технологій. Фінансова структура майбутнього – це «банк на дивані», «банк в подорож», «банк в ході переговорів», коли за допомогою смартфона або планшета в будь-яку секунду можна задовольнити свої фінансові потреби.

За даними фінансового гіганта Citigroup п'ять років тому річні інвестиції в компанії фінансово-технологічного сектора становили \$ 1,8 млрд., а на сьогоднішній день ця цифра збільшилась до \$ 19 млрд [1].

В сфері банкінгу фінансові технології (фінтех) включають в себе безліч напрямів, які на даний момент швидко розвиваються: цифрові платежі і однорангові платежі (Peer-to-peer payments); однорангове кредитування (Peer-to-peer lending); краудфандінг і краудінвестинг (Equity crowdfunding); ризик-менеджмент; аналіз Big Data і прогнозне моделювання (Predictive modeling); технології безпеки (Security tech).

Протягом 2010–2017 рр. найбільший обсяг фінтех-фінансування отримали компанії, що працюють у сегментах платежів (26%), P2P

кредитування, краудфіндингу (20%), аналітики даних (17%) та планування (16%) [2]. Блокчейн, який порівнюють з винаходом Інтернету, з точки зору його потенційної важливості, протягом 2010–2016 рр. отримав лише 2% від фінтех-фінансування.

Вітчизняні банки останні десять років мало інвестували в нові технології. За винятком Приватбанку і ще декількох банків, автоматизація банківського бізнесу перебуває на рівні середини 2000-х. Дослідження, проведене McKinsey і Finalta на замовлення НБУ на початку 2016 року, показує, що через недостатню автоматизацію банківська система працює з продуктивністю в 9,5 разів нижче, ніж у Великій Британії [3]. Банки мають величезні витрати і на персонал, і на організацію процесів там, де у зарубіжних банків вже працюють роботи і штучний інтелект.

У сучасних умовах у банківських установ є кілька шляхів розвитку. Простіше за все тим, хто створює банк з нуля, – сьогодні вони можуть отримати дуже серйозну перевагу перед конкурентами, просто вибудовуючи спочатку програмне забезпечення під завдання нового часу – онлайн-платежі та інші послуги і супутні сервіси – і не витрачаючи грошей на офіси. На Заході такі гравці фінансового ринку вже отримали назву необанків – до них відносяться американський Moven, британські Atom і Monzo, континентальні ING Direct, EVO Banco, Lunarway і т.д. Ці організації об'єднують саме підхід до спілкування з клієнтами – робота з ними вибудована повністю онлайн, через мобільні додатки. При цьому необанк може як володіти банківською ліцензією, так і працювати в симбіозі з традиційним банком або на його основі. Власне, побудова цифрового банку з нуля класичним банком – другий шлях розвитку в сучасному світі фінансових технологій. І третій шлях – кооперація з фінтех-серверами або ж їх покупка і вбудовування в існуючий банківський бізнес.

Однак, необхідно провести межу між можливостями фінтех-сервісів і банків. У банків є масштабна клієнтська база і налагоджена інфраструктура продажу своїх послуг. Перевагою фінтех-сервісів є більш високі показники ефективності. Справжню загрозу для банків фінтех-компанії зможуть представляти тільки тоді, коли вони знайдуть маркетплейси і роздрібні мережі для збуту своїх послуг і можливостей.

Експерти-оптимісти пропонують наступний підхід: потрібно брати фінансові технології на озброєння, тобто перетворювати потенційних конкурентів в союзників, партнерів або навіть в частину власного бізнесу. Загалом, банки повинні будуть вибрати стратегію роботи в нових умовах. Ці стратегії варіюються від концентрування зусиль на базових банківських сервісах до перетворення в фінтех-банки, тобто активний розвиток нових цифрових сервісів, що розширюють базові банківські

сервіси. Необхідність змін може привести до консолідації малих і середніх банків для оптимізації витрат по проведенню цих нововведень.

Разом з тим, щось нове, не перевірене часом, – це завжди ризик безпеки. Банки спільно повинні реагувати на ризики, ділитися інформацією один з одним, спільно вирішувати проблеми. При дотриманні правил впровадження нових рішень ризики не перевищують ті, що можуть бути при використанні будь-якої нової технології. В цілому банк повинен бути досить гнучким і швидким в пілотному запуску такого роду сервісів і випробуванні їх на групи лояльних клієнтів. Такий підхід дозволяє знизити ризик помилки при виборі сервісів для впровадження. При цьому, невикористання банком нових, привабливих

Таким чином, фінансові технології вкрай популярні в банківському середовищі. Багато банків хоче залучити клієнтів, підвищити внутрішню ефективність саме за рахунок прогресу технологій. При цьому банківські установи, що працюють офлайн, вже усвідомлюють, що у них з'явився серйозний конкурент. Такі банки купують частки в фінтех-компаніях і створюють власні онлайн-організації. Відповідно, фінтех-компанії, що орієнтуються на клієнтів, мають лідируючі позиції в сфері інновацій в банківській сфері. Тому безумовно, банківська система в Україні має розвиватися в активній синергії з фінтех-компаніями.

Література

1. Офіційний сайт Citigroup. URL: www.deutsche-bank.de.https://www.citigroup.com/citi/
2. Шкляр А. І. Класичний банкінг:напрями трансформації в умовах технологічної революції. *Український соціум*. 2018. №1 (64). С. 49-58.
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

Галина Забчук

Тернопільський національний економічний університет

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВІДНОВЛЕННЯ

Основою економічних успіхів сучасної країни є надійна фінансова стабільність, забезпечена відповідним розвитком банківської системи. Зміни, що відбуваються останнім часом у економічній системі країни, кардинально впливають на напрями та темпи розвитку банківської системи. За таких обставин вимоги до ефективності діяльності банківської системи та окремо взятого банку значно зростають. Підвищення ефективності набуває особливої ваги в умовах посилення процесів глобалізації, що вимагає від банків підтримання на високому рівні